

SUBJEKTIIVSEID KILDE LEOFRED LUUGI LOOMETEELT

Eesti – ja ega see mujalgi palju teisiti ole! – end pikemaks vaataja mälu ankurdanud näitlejad võib jagada laias laastus kahte, oma meetodilt ja lähenemiselt õigupoolest täiesti äärmuslikult vastanduvasse gruppi. Üks grupp on artistlik-teatraalne, inimese igapäevaolekust kõrgelt välja tõstetud näitlejatüüp, kes on võimeline kameeleonina muutma oma välimust, žeste, žanrilisi kategooriaid, kõnnakut, vahetama hääle modulatsioone, sisemist rütmikat. See on näitleja, kelle kohta saab öelda: ta kehastus hiilgavalt (...Kuningas Leariks, Ivan Oravaks, Seitsmendaks Külaliseks Sünnipäevalauas, Vihmaussiks või Maailma Südamlikumaks Kõuepilveks). Ja siis teine tüüp, kes kohandab mängitava tegelase intonatsioonid ja rütmid oma isiklike näitajatega, kes tekstiraamatusse kirja pandud teksti kodeerib omaenda “nimel” räägitud sõnadeks, kes ei kõhkle lavale lubamast omaenda isiksust. See on näitleja, kelle kohta saab öelda: ta ei mängi, ta ON.

Muidugi pole ühegi näitleja kogufenomen niisama lihtsalt lahterdatav või defineeritav. Aga ehk aitab eelkirjeldatud dualism meid lähemale tänase juubilari Leofred Luugi näitlejapaleti määratlemisele. Ilmselgelt ei ole Luuk niisama lihtsalt paigutuv kummagi siinkirjeldatud suundumuse alla. Jah, tal on olnud ka “enda nimel” kõlavaid rolle – normaalseid ja mõistuspärastena mõjuvaid inimesi “meie hulgast”, kellega on võimalik samastuda, kelle siseelu ja valikud on meile mõistetavad. Samas on ta (kusjuures alati, ka juba õige noore näitlejana) olnud sedavõrd “vana kooli” näitleja, kelle arvates teatrilava distants eeldab (kasvõi) kergelt võimendamist, laiemat pintsililööki – natuke valjemat häält, suuremat žesti, teravamatoorikat, kahe võimsa tõllaratta mõõtu silmapaari.

Tal on olnud rolle, mille kohta mu kolleegid on öelnud: “Luuk oma rollis mõjus kui lava peremees, ta dikteeris kogu lavastuse tempot ja tunnete arhitektoonikat.” Samas lööb ridamisi silme ette Luugi kehastatud peaosi, kus ta on võib olla ka ootamatult napp, suletud, enesepiirangu karmile tsensuurile allutatud. Kas suudaksime leida sellisele näitlejaloomusele, artistlikkuse ja orgaanika õnnestunud kombinatsioonile, ka ühisnimetaja?

Minu noorusajal võis jooksvast teatrikriitikast lugeda termineid nagu “distsiplineeritud spontaansus” ja “mõistuse jahutuskapist läbi käinud ekspromptne emotsioonivärelus”. Kas need ütlevad ka midagi Luugi fenomeni kohta? Kui jah, siis ikkagi suudavad nad fikseerida vaid ühe killukese sellest.

Muuseas, veelgi noorusest ja aja möödumisest. Olen põlvkonnast, kes mäletab veel Luuki teatrisse tulekut, valges aluspesus valgete linade vahel tuterdavate Oru Pearut ja täiskasvanute maailma julmades mängudes aegamisest kalestuvaid tundlikke noorukeid. Mingil ajal hakkas robinal pude-nema opereti-, nalja-, lastetükkide- ja muusikalikaraktereid. Sekka ikka ka tollal nii vohavalt õilmitsenud olmetükkide äärmuseni stereotüpiseeritud kreatuure. Isegi sedavõrd, et kui viimaks saabub esimene Shakespeare'i kuningas, häirib mõndagi teatrivaatlejat võimukandja rolli järel lohisev tootmisjuhtide slepp. Muidugi võiks küsida, mis näitaja see Shakespeare ikka nii väga peaks olema? Ja kas eesti ainesel sündinud rollid, mis kogu tema loomepagasist moodustavad pea poole, ei kaalu üles neid üksikuid Shakespeare'i rolle? Samas otsustas näitleja ise vajutada oma senisele karjäärile rasvase pitseri nimelt Shakespeare'iga – jah, midagi pole parata, too enam kui kümne aasta tagune detsembriõhtu Vanas Teatris ei unune niisama. Kaasuseid, kus näitleja aplombikalt, (vähemalt välisel vaatlusel) füüsiliselt tervena otsustab katkestada etenduse, meie teatrilugu praktiliselt ei tunne. See on see näitlejakutse julm seadus, mille kohta kehtib teatrikoolides kõlav küüniline lendlause: näitlejat vabastab vaid surm! Helilooja või luuletaja kokkukägardatud mustand, skulptori uuesti savikamakaks saanud toorik, koka pühkmepange heidetud kõrbemaläinud keedus on tavareaaalsus, ent hetk, mil näitleja teeb välkotsuse “juhe” enne eesriiet “seinast tõmmata” on totaalse tähendusmahuga, suurejooneli-se provokatsioonina tõlgendatav käitumisakt. Sedavõrd tavatu avantüür, mida alati meediat mõõdukalt vältinud näitleja ei olnud ka seekord valmis kommenteerima, ei saanud mõistagi jääda avaliku vastukajata: ajakirjan-dus sai nädalateks priske kondi hambusse ja “maksumaksja” sai hõisata

“kulturnikute” vastutusvõimetusest. Kummalisel kombel jäi toona täiesti varjule teine mõeldav vaatepunkt: etenduse katkestamises võib ju avalduda mitte näitleja üleolek, vaid vastupidi, just alandlikkus oma vaataja ees. Äratundmine, et praegusel hetkel ei suudeta pakkuda parimat sellest, milleks ollakse võimeline, selle avalik ülestunnistus ja oma ametist tagasi astumine peaks ju olema igati loogiline ja mõistetav (näiteks ministrite puhul enamasti ikka tunnustusväärse teona tajutud). Ent teatri kontekstis mõjub see, kahju küll, ei vähema kui noa selgalöömisena oma vaatajale. Mäletan minagi tollest õhtust tohutut hingelist segadust, surutisetunnet, katastroofiolukorraga võrreldavat vaimset ängi.

Muidugi hakkas selline ebaharilik enesetsensuur kõigile Luugi rollidele liisama teatud romantilist nimbust. Tema loomingulisele biograafiale laotus mälestuste kuldset valgust. Mis siin pattu salata, üks see olnud suuresti ka meie, teatriloolaste teene, kes me Luugi rollidele “teise” poole sageli ise juurde mõtlesime. Jah, üks seegi ole üks teatri seaduspärasid, et teatriloolase elukutse valinud inimesed on sageli oma loomuselt melanhoolsed üksiklased, kellele meeldivad suured legendid ja eeleegilised isikudraamad. Üksvahe kujunesid kolleegide vahel lausa tavaks fantaasiamängud teemal “Leofred Luugi mängimata jäänud rollid” – lisaks rolli nimele tuli ka võimalikult täpselt visandada vaimusilmas tekkinud rolli kunstiline profiil. Ma ise mäletan end oma utopiates pea taevasse kerkivat, kui kirjeldasin kord teatriloolaste salongis Luugi mängitud Shakespeare´i Shylockit. Mu kolleegid süttisid aga enim, kui seostasid Luuki mõne Tšehhovi (tavaliselt siis Voinitski või Ivanov) kangelasega.

Tean, et ühe näitleja juubelikirjutis peaks olema ülevaatlik ja üldistav, üritama fikseerida midagi ainuomast just selle lavakunstniku loomingulisele käekirjale. Nagu ennist sai vihjatud, oleme seekord üsna keerulise ülesande ees, sest meie seekordne “saakloom” on jaganud ennast nii muusika- kui sõnateatri, nii draama kui komöödia vahel. Olgu, proovime siiski. Kui rivistada Luugi tegelased oma mäluokraanile paberist nukkudena ja lasta neil

möödukal rivisammul mööda marssida, tuleb välja, et pea kõiki neid innustab tegutsema keskendatus mingile ühele läbivale ihale või ideele. Vahe on vaid selles, et puhuti on tegu nõ. üleelusuuruse, fanaatilise sooviga maailma ümber korraldada, puhuti on see peidetumalt tahaplaanile surutud...kohati pöördub see fanatism vabastavasse koomikasse, kohati adume tunnelli lõpus mingit tõsitraagilist äratundmist. Sel viisil arutledes võiks mõtteliselt “kokku siduda” terve rea tema mängitud lavakujusid, pretensioonitu naerutüki karakteritest kuni kangelasoadeni. Luuk ja kangelased? Jah, neidki on ette tulnud, ehkki pea alati on ta lisanud neile tragikoomilist pehmust, võitmatut soovi pigem fooniga kokku sulada kui esile tõusta.

Ja üks oluline asi veel. Leofred Luuk on publiku poolt hinnatud näitleja. Muidugi on see tihedalt seotud tema erialaste oskustega. Aga mulle näib, et on veel üks eriline omadus, mis tema lavale ilmumisele alati lisaväärtuse annab. Luugi nägemine teatrilaval mõjub alati erakordselt soojalt, rahustavalt ja kindlust sisendavalt. Näib, et mitte midagi hullu ei saa juhtuda, olukord on kontrolli all, purjed on heisatud ja pärituul jääb meid saatma vähemalt selle teatriõhtu lõpuni.

Kaasagse näitleja ruum, nagu me väga hästi teame, ei piirdu üldjuhul lavaga. Viimasega võistlevad tele- ja raadioeetrid, meedia- ja reklaamikanalid, telemängud, loosimised, kõiksugu sotsiaalkampaaniad ja heategevusaktiivsed. Luugi näitlejakuvand on neist praktiliselt puutumatu. Põrmustades efektselt seisukoha, nagu ilma eelnimetatud sekundaarsete väljunditeta poleks tänapäeval üldse mõeldav end tõsiseltvõetava näitlejana tõestada. Samas pole see olnud fanaatiline “maailma eest pagemine”, sest mõnegi leheneegri ja teatriloolase on ta oma karjääri jooksul jutule võtnud. Õelgem siis, et Luuk pole eraldi tegelenud sellega, mida tänapäeval nimetatakse “enesemarketing”.

Hea toon vist nõuaks ka midagi isiklikku. Olen seda tüüpi teatriveatleja, kes üldjuhul siseneb teatrimajja kassast ostetud piletiga ja eesuksest.

Leofred Luuk pole minu jaoks kunagi olnud Leo. Samas, midagi pole teha, elame tänase juubilariga piisavalt väikeses linnas, et mitte hoida meie trajektoore absoluutselt puutumatuena. Esinen veel ühe ülestunnistusega. Olen kord ehitusmaterjalide poes pielnud tsemendikottide vahelt Leofred Luugi tapeediostu – mõistagi puhtalt professionaalsest huvist, et püüda ühitada näitleja loomingulist profiili “loomulikuga”. Meelde on jäänud, et Luuk oli olmeprobleemi lahendades ootamatult reserveeritud, suletud, ehk isegi jäine, mis mõistagi samas pidurdas efektselt teenindaja pealesuruvat familiaarsusepuhangut. Ajaloolise tõe huvides aga pean lisama, et ost ise – abažuurised purpursed riskülikud ruutpesiti laotuna – sobisid oma ranguses minu meelest ülihästi Luugi isikuga. (Mõistagi pole mul aimu, kas tapeet üldse oligi mõeldud nimelt lavakunstniku enda elutuba ilmestama)

Teade, et Luuk vastu igasugu ootusi otsustas siiski tähistada oma juubelisünnipäeva teemakohase üritusega, on kindlasti tänavuse seni nii kitsilt hingekosutust pakkunud teatrihooaja suuremaid rõõme.

No ja kuidagi ei saa endale siiski keelata ka üht täiesti personaalset pöördumist. Väga austatud Leofred Luuk! Kui teil on mahti märgata oma juubeliürituse õhtul kaheksanda rea servast vastu helkivat teatribinoklit ja hõbenarmastega õlasalli, siis teadke, et see olengi mina. Üks neist paljudest, kellele teie looming on pakkunud omakorda võrdselt loomingulisi väljakutseid, aga ka inimlikult rikkaid äratundmishetki. Kätkeb see üritus endas võimalust, et mõeldav oleks ka selle loomingu reaalne jätkumine? Kui siiski mitte, siis nii meie mälestuste kui unistuste salakambrid on suletud võtmetega meie südames, ja neid ei saa keegi meilt ära võtta. Soovin Teile armastust, rahu ja tugevat tervist!

Eda-Ann Karuste, *teatriloolane*

PUDEMEID LEOFRED LUUGILT

/ajast, mil ta veel intervjuusid andis/

Ükskõik mis juhtub, ma püüan kõigepealt sellest üle olla. Ja siis tegelen millegi muuga – teen muusikat ja puhkan end välja. Ma püüan probleeme juba eemalt ära tunda.

*

Elus korra olen oma sünnipäeva ka ära unustanud. See juhtus teatrikooli ajal, kui nii-öelda tähtpäev meenus kuu aega hiljem. Ise läheksin sünnipäeva ajaks parema meelega metsa.

*

Muudeks hobideks aega ei jää. Hommikul proov, õhtul etendus. Vahepeal marke korjata ei jõua. Mida aeg edasi, seda kauem tuleb end ka tükiks häälestada. Lihtsalt vastutus enda ees on tõusnud.

*

Loovnimestele võiks enam tähelepanu pöörata siis, kui midagi saavutatud. Tähtpäevade puhul pigem vähem. See kehtib ka kõikide teiste inimeste kohta.

*

Ma pole muusikalikarussellile sattunud sellepärast, et oleksin eriline täht, pigem pole paremaid võtta olnud! Tahaksin ikka draamanäitlejana midagi korda saata. Kuigi tegelikult tahtsin kunagi hoopis heliloojaks saada...

*

Omajal kuulub näitleja ühiskonna eliidi hulka, nüüd on mandunud. Näitlejatsel pole enam seda kaalu. On tekkinud meelelahutajastaatus ja see kleebitakse näitlejaametile külge. Ma ei taha olla meelelahutaja, tahaksin olla midagi rohkemat.

*

Niipalju kui vähegi saan, põgenen otsekohe maale. Seal ma oma suved veedan. Keegi mööda ka ei käi. On päris viimane talu. Seal on tagatud see privaatsus, mida mulle ilmselt vaja on. Sest ega ma pole kunagi tähelepanu taga ajanud ning olen püüdnud ka sesoonsel tööl ennast tagaplaanil hoida. Ma ei taha erilist tähelepanu. Mulle meeldib metsas. Mets on mu stiihia. Mulle meeldib hommikul vara ärgata. Kui ikka ärkad nelja-viie ajal koos esimeste lindudega ja kuulad seda vaikust! See on nii ilus, et midagi ilusamat polegi olemas! Üleüldse tahaks ma maal elada. Ma ei ole eriti linnasõber. Mulle väga meeldis, kuidas keegi kuskil ütles, et mina olen suur urbaniseerumise pooldaja. Et minge aga kõik linna. Mul ruumi rohkem.

*

Kool on selleks, et õppida tundma oma nõrku külgi, enda peale vihastada. Tugevad küljed avalduvad kiiresti, kohe. Kui neid on.

*

Olen hommikune inimene. Kui on vaja proovile minna, kisub mind juba lõunauinakusse. Öhtul tahaks vara voodisse. Ükskord olengi etenduse ajal magama jäänud. Minu kõige tugevam omadus on ehk kohusetundlikkus.

Kavalehe fotod Vana Teatri arhiivist.

LEOFRED LUUK JA TEMA HAMLET

Ja minagi olen istunud saalis, imetlenud sellist tõsidust pühas mängus. Samas teavad Luuki lahkumisest inimestele sõnumeid toonud libedam osa rahvast rääkida, et Luuk enne saatuslikku teatrilo oht külmemat detsembriõhtut oli viimastel päevadel enne seda väga palju hüüdnud, oma äkkvihasööstudes, kohvikutes või teatris, kui kerkis diskussioon või mõnulelu teemal teater ja selle pühadus, alati ühte meele: "Temal ka on pühad!". Ja kõik teadsid, et Luuk ei joo. Või kuidagi midagi muud. Leofred Luuk oma karmis kainuses. Ka tema legendaarse Hamleti pühaks peetud mängu eest teda tänades saadi viimastel aegadel sageli vastuseks seesama: "Temal ka on pühad!". On spekulatsioonid. Et mida see tähendab. Spekulatsioonid spekulatsioonideks, ent Luuk pani meid kõiki fakti ette. Tema Hamlet ei jõudnud iialgi kahesajanda etenduseni. Ja Leofred Luuk näitlejana meie teatripildist 11 aastat tagasi kaduski.

Leofred Luuk näitlejana. Haruldane. Luuk näitlejana oli nagu Wagner heliloojana. Ei ole ilmselt vähe teada ka Leofred Luuki kirglik armastus Wagneri ooperite suunal. Leofred Luuk lavastajana jäigi ainult üheksa katsetuseks, kui Luuk lavastas Richard Wagneri ooperi "Tannhäuser". Wagnerlikkus on minu hinnangul väga iseäralikku mõju avaldanud ka Leo Luuki mängualaadile, isäranis tema viimasteks jäänud aastatel. Julgen kinnitada kogemust, et Hamleti-aegne Leofred Luuk oli inimene, keda tõepoolest polnud. Nii ainulaadne, et oli olemas ainult nendeks kolmeks ja pooleks tunniks. Saja üheksakümne kaheksal korral. Koos kontrollitud etendusega isegi sada üheksakümmend üheksa etendust. Saalis istunud inimestele isiklikult. Alati isiklikult. Leo Luuk oli isiklikusest immutatud purk vaatajate ja ... vahel.

"Tannhäuseri" tegelaskuju Luuki Hamletiga ma ei oska ühendada, ei ühisosi leida. Ei oska. Ehk oli see kuidagi seotud Leofred Luuki eraeluga. Ei oska. Aga mingil põhjusel tema garderoobis oli Hamleti kostüümiga kaasas alati selle ooperi klaviir. Väga paljud spekulatsioonid. Spekulatsioonid spekulatsioonideks, samas tundub oluline peatuda hetkeks "Tannhäuseri" ooperil, mida on peetud Wagneri kõige vanamoodsamaks ja arhailisemaks ooperiks. Ooperi libreto on Wagneri enese kirjutatud. Lugu on 13. sajandist pärineva rahvalegendil põhjal. Tegevus toimub 13. saj alguses Tüüringis Hørselbergi koopas ning Wartburgi

tumaailma (Veenus) ning hinge- ja puhtusemaailma vahelist võitlust. Wagner loob ajaloolisest minnesinger Tannhäuserist mehe, kes satub Veenuse mäele ja kohtab naudinguterohket armumaailma, millele vastandub koduse Elisabethi puhas ja lunastav armastus. Tannhäuser naudib armujumalanna Veenuse riigi võlusid, kuid tema rahutu hing ihkab tagasi maisesse ilma. Tal lastakse minna. Kuid solvatud armastusjumalanna Veenus neab ta ära: iial ei pea Tannhäuser õnne leidma. Tannhäuser asub elama Wartburgi lossi. Teda häirivad Rooma palverännakule minevad usklikud, sest ta tunneb hingel lasuva patu suurust. Sõbrad eesotsas Wolframiga ja maakrahv Hermann kutsuvad teda osa võtma võistlausest, kuid alles Hermann viib Tannhäuseri Elisabethi kohalolek innustab teda minema. Tannhäuser ja Elisabeth armastavad teineteist. Lauluvõistluse võitjale on auhinnaks Elisabethi käsi. Võistluse teema on armastus. Tannhäuser laseb end kaasa viia äsja Veenuse juures saadud muljetest, ülistab meelelist armastust ning heidab konkurentidele ette, et nad ei tea armastusest midagi. Ühtlasi avaldab ta saladuse, et on viibinud armastusjumalanna riigis. Tannhäuser mõistetakse süüdi. Vaid Elisabethi sekkumine päästab ta surmanuhtlusest. Tannhäuser peab minema Rooma paavsti käest andeks paluma. Möödub pool aastat. Elisabeth ootab teda Roomast tagasi, kuid meest ei ole saabuvate palverändurite seas. Elisabeth otsustab minna vabasurma. Tannhäuser saabub, kuid mitte lunastatuna, vaid paavsti poolt äraneetuna. Paavst on teatanud Tannhäuserile, et enne kasvab tema valitsemisau rohtu, kui mees lunastatud saab. Tannhäuser ihkab resigneerunult tagasi Veenuse riiki. Nähes Elisabethi surnukeha, langeb ta vapustatult surnuna maha. Paavsti sau seest kasvab võrse.

Ei ole ehk vale mõelda, et kiremäge Veenuse mäe kujundi näol Tannhäuseri loos võib määratleda kui Wagneri metafoori inimese enesearmastajalikust algest, kes kardab seikluslikkuse kadu stabiilsuses, kes napilt-napilt suudab stabiilsuses püsida. Või siis ei suuda.

Leofred Luuk ja tema Hamlet. Legendaarne.

Kui nüüd tõesti see juubeliüritus toimub, siis palju õnne juubilarile. Kuuskümmend on teadupärast null. Alles kuuekümnendaks on kogu kosmiline tervik kogetud. Kõik tähemärkide ja tähtkujude kombinatsioonid on läbi kogetud. Algab uus ring. Nüüd saab otsustada, mis ja kuidas.

Ain Vain, *teatriteadlane*

**LEOFRED LUUK
HELLE
MEISTER
KUNINGAS
MÕRV
RITA
NIINA
LAVASTAJA G
OTTO
MERLIIS METSIS
ERKI
LAVAMEISTRID**

AIVAR TOMMINGAS
KÜLLIKI SALDRE
JÜRI LUMISTE
MARGUS JAANOVITS
MARKUS DVINJANINOV
LINDA KOLDE
JAANIKA ARUM
UKU UUSBERG
OTT SEPP
MARIA SOOMETS
MEELIS HANSING
KAUPO JALAS, TAIVO PÕDER,
TANEL PÄRN, JÜRI URBEL,
URMAS POOM

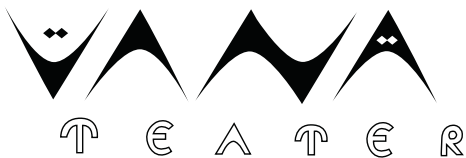
ÜRITUSE esietendus 28.09.2015 Vanemuise väikeses majas.

Vana Teater teatab uuendusest:

Endine logo:

Uus logo:

ÜRITUSE toimumisele aitasid kaasa:

Kaire Arujõe
Angelika Aun
Aide Eendra
Liisi Ess
Meelis Hansing
Vladimir Holm
Lauri Jalukse
Ivika Jõesaar
Kaspar Jancis
Valentina Kalvik
Sven Karja
Kadri Kaur
Janika Kolju
Heli Kruuse
Küllli Kukk
Mati Laas
Henn Laidvee
Ave Liivamägi
Krista Leipsig
Luule Luht
Armin Luik
Natalja Malinen
Liina Martoja
Imbi Mälk
Tia Nuka
Elli Nöps
Inkeri Orasmaa
Tiit Palu
Riin Palumets
Egon Pentjärv
Toomas Peterson

Maris Plado
Rait Randoja
Marika Raudam
Juta Reben
Ruth Rehme-Rähni
Marit Reinmets
Mait Sarap
Andres Sarv
Maris Savik
Andra Seepter
Toivo Tenno
Daisy Tiikoja
Deivi Tuppits
Uku Uusberg
Kaie Uustal
Piret Univer
Kai Vahter
Erle Vannus
Anneli Vassar
Alger Vedler
Ivi Vels
Olga Vilgats
Malle Värno
Edith Ütt

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.
Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks.

Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / SEB pank 10102052050006 / Sampo Pank 334408570002

Märksõna: VANEMUISE FOND

Vanemuise fond tänab:

Olga Aasavit, Mart Avarmaad, Alar Kroodot, Kalev Kaset, Mati Kermast, Eero Timmermanni,
Tartu linna, Vanemuise advendikontserdil annetajaid.

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekontserdi peasponsor.

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

Ametlik hotellipartner Tartus

Ametlik hotellipartner Tartus

Ametlik hotellipartner Tallinnas

Postimees

KULTUURIMINISTEERIUM

AS GIGA on Vanemuise Sümfooniaorkestri Kassitoome tasuta suvekontserdi peasponsor.

OMADE JA VÕÖRASTE VAHEL

ALTIA
— EESTI —
Eelistsaks hõbedaks

LARSEN

— COGNAC —

TÕELISE
SEIKLEJA VALIK

PRODUIT DE
FRANCE
www.cognac-larsen.fr

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA. ALKOHOL VÕIB KAHJUUSTADA TEIE TERVIST.

Innovation
that excites

UUS NISSAN PULSAR

UUS AUTO, UUS KOGEMUS. TÄIUSLIK KAASLANE.

UUS NISSAN PULSAR

See on nii seest kui väljast dünaamiline auto. Kõige ruumikam salong oma klassis ja palju uuenduslikku varustust teevad perega reisimise väga mugavaks. Vaikne ja kergesti manööverdatav Nissan PULSAR on sinu jaoks nagu loodud.

**NÜÜD EI TASU VÄHEMAGA LEPPIDA.
UUS NISSAN PULSAR PANEB SUL PULSI LÖÖMA.**

BRONEERI PROOVISÖIT JUBA TÄNA!

autospirit

Autospirit Tartu OÜ

Turu 47, Tartu
tel 734 1422

www.autospirit.ee

**NISSANI OMANIK, LIITUGE
BOONUSPROGRAMMIGA!**

YOU+ NISSAN

KASULIK SULLE JA SINU AUTOLE NISSAN.EE/YOU+

Vanemuse aasta toetaja

Kultuur ühendab

emt.ee

elion.ee

vanemuine.ee